

Az Úr uralkodik

Időpont: Vízkereszt utáni 1. vasárnap; 1955. január 9.

Alapige: Zsoltár 97.

*Az Úr uralkodik, örüljön a föld; örvendezzenek a temérdek szigetek.
Felhő és homályosság van körülte; igazság és jogosság az ő székének erőssége.
Tűz jár előtte, és köröskörül elégeti az ő szorongatóit.
Megvilágosítják az ő villámai a világot; látja és megretteg a föld.
A hegyek, mint a viasz megolvadnak az Úr előtt, az egész földnek Ura előtt.
Az egek hirdetik az ő igazságát, és minden nép látja az ő dicsőségét.
Magszékenülnek mind a faragott képek szolgálói, a kik bálványokkal dicsekednek;
meghajolnak előtte mind az istenek.
Hallotta és örvendezte Sion, és örülnének Júdának leányai a te ítéleteidnek Uram!
Mert te felséges vagy Uram az egész földön, és igen felmagasztaltattál minden isten felett!
A kik szeretitek az Urat, gyűlöljétek a gonoszt! Megőrzi ő az ő kegyeltjeinek lelkét; a gonoszok
kezeiből megszabadítja őket.
Világosság támad fel az igazra, és az egyenesszívűekre öröm.
Örüljétek igazak az Úrban, és tiszteljétek az ő szentséges emlékezetét!*

Az Úr uralkodik! Ezzel az ünnepélyes bejelentéssel kezdődik a 97. zsoltár. Úgy hangzik ez az ünnepélyes bejelentés, mint mikor koronázás után az új király koronával a fején felül a királyi trónra, s ezzel átveszi az uralkodást, odakünn pedig ujjongó szárnyalással megszólalnak a harsonák, s kikiáltók hangját visszhangozzák a falak, a szívek és az ajkak: az Úr uralkodik. Mégpedig milyen Úr! Nem olyan akármilyen, akinek trónra lépte legfeljebb annyi változást jelent, hogy új név alatt folyik a régi világ, hanem olyan Úr, aki új világot hoz. Új király, új világ! Ezt harsogja a 97. zsoltár örömharsónája. Ez az Úr az Úristen.

1. Az Úr uralkodik, örüljön a föld; örvendezzenek a temérdek szigetek!

Uralkodik az Isten! Nem vaksors szeszélye dobálja tehát az élet tengerén hajónkat, hanem egy személy intézi sorsunkat. Nem gazdátlan csónakként hanyják vetik az események tarajos hullámai az életünket, hanem van valaki, aki parancsol a haboknak, akinek szél és vihar engednek, s aki nemcsak ott van velünk a csónakban, s együtt szenved velünk, hanem kemény kézzel fogja a kormányt is. Az Úristen ugyanis nem tehetetlen bábkirály, akit díszbe öltöztetnek, az állam megtestesítőjeképp mutogatnak, de akinek semmi hatalom sincs a

kezében és helyette más politikusok kormányoznak és dirigálnak, hanem olyan Úr, aki valóságosan is maga uralkodik, s hatalmát nem adja oda másnak. Isten erős kezű uralkodó.

Emellett sohasem csinál ostobaságot. Mindig mindent bölcsen cselekszik. Ez persze nem jelenti azt, hogy amit csinál, azt a mi bölcsességünk is mindig bölcsnek tartja. Sokszor nem látjuk szándékait és nem értjük cselekedeteit. Mikor fenyít, az bizony jelenleg nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, ámde utóbb az igazságnak békességes gyümölcseivel fizet azoknak, akik általa gyakoroltatnak. /Zsidók 12:11./ Nem ostoba véletlenek sorozata tehát az élet, hanem egy bölcs uralkodó mindenre figyelő, mindent tekintetbe vevő, bölcs intézkedéseinek láncolata.

Ez annál is inkább így van, mert Isten úgy uralkodik, hogy szolgál. Nem azt várja, hogy neki szolgáljanak, hanem Ő akar szolgálni másoknak. Ő, az Úr, a szolgálak szolgálja. Mikor mi pihenünk és édesdeden aluszunk, Ő akkor sem szunnyad el, sem nem aluszik, hanem őriz minket. /Zsolt. 121:4./

Aki uralkodik, az hatalom, bölcsesség, szolgáló szeretet, egy szóval: Atyánk. Az atya mindig személyes viszonyban áll a gyermekeivel. Isten előtt sem tárgy az ember, hanem a gyermeke. Ezért tud úgy kormányozni egy egész világot, hogy benne személy szerint áll kapcsolatban minden teremtményével. Ő tartja el az égi madarakat /Mt. 6:26./, Ő öltözteti fel a mező liliomait /Mt 6:28./. Gyermekeinek még hajszárait is számon tartja. /Mt. 10:30./ Mindent, ami történik velünk, sőt mindent, ami nem történik velünk, azt is ennek a mennyei Atyának a kezéből kell és lehet vennünk. Hogy ne lenne tehát oka és joga az egész földnek s minden teremtménynek arra, hogy a Szentlélek által ujjongva kiáltsa: Abbá, Atyám!

2. Az Úr uralkodik, járjon ennek hitében a hívő! Istennek ez az uralma rejtett uralom. Azt mondja az ige: „Felhő és homályosság van körülte.” /2. v./ Nem mindenki látja és nem mindenki veszi tudomásul, hogy az Úr uralkodik. Amit a szemünk lát, az inkább ennek az ellentétét bizonyítja. Nem Isten uralkodik, hanem a bűn. Így látja a szemünk. Isten csendben félrehúzódik, a bűn pedig ott szemtelenkedik és hangoskodik az élet piacán. A gonoszok nem félve sem Istentől, sem embertől, s jó szerencsájukben elbizakodva, fittyet hánynak mindennek, ami szent, és élnek vakmerően világukat.

Mindez azonban csak látszat, mely mögött a valóság az, hogy az Úr uralkodik. A történelem csak álarcája Istennek, mely mögé mint felhő és homály mögé, elrejtí önmagát. Isten uralma tehát elsősorban hitcikk és nem tapasztalat. A hívőnek ezt a hitét azonban Isten tapasztalatokkal is erősíti. Néha-néha kilép Isten ebből a rejtekéből, s megmutatja, hogy Ő uralkodik. A 97. zsoltár írója is valami ilyen élményen mehetett keresztül. Az ismeretlen

zsoltáríró Istennek valami kézzelfogható, nagy szabadítását ünnepli. Olyan pillanatot élt át, amikor a bálványokon megmutatkozott Isten hatalma. Talán a babiloni fogság végét ünnepli a zsoltáríró, de akármi váltotta is ki belőle ezt a zsoltárt, bizonyos, hogy olyan tapasztalatokon ment keresztül, mellyel Isten megerősítette azt a hitét, hogy végeredményben mégis Isten uralkodik e világon.

Nem mindig lesz azonnal nyilvánvaló, hogy valami mögött ott van Isten mindent bölcsen és üdvünkre elrendező, világkormányzó intézkedése, utólag azonban mindig belátjuk, hogy úgy volt jó, ahogyan Isten intézkedett. Ha tehát valami olyan történik, ami sehogy sem fér a fejünkbe, gondoljunk arra, mintha Jézus egyenesen nekünk mondaná azt, amit egykor Péternek mondott: „Amit én cselekszem, te azt most nem érted, de ezután majd megérted.” /Jn. 13:7./ Most hinni kell, azután majd látunk.

Az ebben a hitben való járást segíti Isten azzal is a hívő életében, hogy megláttatja velünk: az Ő uralma nem önkényuralom, hanem alkotmányos kormányzás. Nem ellentmondást nem tűrő és rettenetes fenyegetésekkel ránk erőszakolt parancsokkal kormányozza ezt a világot, nem géppel rángatható bábuknak tekinti az embereket, és bábszínháznak a történelmet, hanem úgy bánik az emberekkel, mint akiknek Ő adott értelmet és akaratot. Talán még azt is szabad mondanunk, hogy tiszteletben tartja, de legalábbis figyelembe veszi az ember véleményét és elhatározását, és azokat nem legyőzni, hanem meggyőzni akarja, s még ellenállásukat is belekalkulálja világkormányzó terveibe.

Ebben az iskolában a Szentlélek Úristen azt is megvilágosítja a hívő előtt, hogy Isten nem méltóságának megőrzése érdekében vonul felhő és homály mögé, hanem irgalomból. Valahányszor kilép rejtekhelyéből, abból mindig ítélet születik valakire, vagy valakikre. Amíg a felhő mögött van, addig hosszan tűr és vár a megtérésre. Uralmának rejtettsége tehát nem nemtörődömség, hanem kegyelemmel teljes szeretet.

Hiszed-e, hogy uralkodik az Úr akkor is, amikor nem látsz belőle semmit? És tudsz-e ebben a hitben járni akkor is, amikor az Ördög azzal akar felbátorítani az ő uralma előtt való meghódolásra, hogy Isten rejtett uralmát tagadja előtted?

3. Ez vezet át minket a zsoltár harmadik üzenetére: Az Úr uralkodik, féljen a gonosz! Így folytatódik ugyanis a zsoltár: „Igazság és jogosság az Ő székének erőssége. Tűz jár előtte és köröskörül elégeti az ő szorongatóit. Megvilágosítják az Ő villámai a világot; látja és megretteg a föld. A hegyek, mint a viasz megolvadnak az Úr előtt, az egész földnek Ura előtt. Az egek hirdetik az Ő igazságát, és minden nép látja az Ő dicsőségét. Megszégyenülnek mind a faragott képek szolgái, akik bálványokkal dicsekednek.” /2/b.-7. v./ Amikor tehát Isten kilép

rejtekből, igazságot és jogosságot érvényesít, ami mindig ítéletet jelent, vesztő villámot, pusztító tüzet, földrengést, bálványok alkonyát. Mindig rettenetes, mikor Isten megelégteli a hosszútűrést, felhagy az irgalommal, s elkezd igazságot szolgáltatni. Isten igazsága ugyanis csak büntetni tud. Nem is érdemelünk mást.

Ne gondold tehát, hogy Isten nem tud, vagy nem akar büntetni, mivel eddig nem büntetett! Ne gondold, hogy veled kivételt tesz, mikor azt látod, hogy csak másokat büntet! Az Úr uralkodik, féljen hát tőle minden gonosz! Rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni!

4. Mindez azonban nemcsak másokra vonatkozik. Vonatkozik ez rám is, rád is. Ezért lehet a zsoltár utolsó üzenetét így megfogalmazni: Az Úr uralkodik, félj a gonosztól! A zsoltár vége ugyanis ebben a versben foglalható össze: „Akik szeretitek az Urat, gyűlöljétek a gonoszt!” /10. v./ Isten nem elégszik meg azzal, hogy uralkodik a természetben, a történelmen, az egyház felett, úr akar lenni Ő énfölöttem is. Istennek ez a fölöttem való uralma mindenekelőtt azt jelenti, hogy fel kell adnom a bálványaimat. Le kell mondanom mindenről, amiről nem tudok lemondani! Amiről ugyanis nem tudok lemondani, az mind bálványom.

Azután azonosítani kell magam az Isten szívével. Szeretnem azt, amit Ő szeret, gyűlölöm azt, amit Ő gyűlöl. Nem elég tehát, ha a bűnnel szemben elítélő álláspontot foglalok el, még az sem elég, ha harcolok ellene, iszonyodnom kell tőle, gyűlölöm kell, mint a szent Isten iszonyodik tőle és gyűlöl. Isten iránt való szeretetemet le lehet mérni azon, hogy mennyire gyűlölöm a bűnt. Minél jobban szeretem Istent, annál szenvedélyesebben gyűlölöm a bűnt.

Végül örömmel kell járnom az engedelmesség útján. A 11. vers ugyanis így szól: „Világosság támad fel az igazra és az egyenesszívűekre öröm.” Aki fölött úr az Isten, annak világít Isten az ösvényén, megmutatja neki, hogy merre kell járnia, s az ilyen azután minden legkisebb dologban is engedelmeskedik, mégpedig nem kényszeredetten, hanem örömmel.

Uralkodik az Úr! – kiáltja ujjongva a zsoltáríró. Uralkodik az Úr? – kérdi gúnyolódva a hitetlen. Uralkodj Uram rajtam! – mondjuk mi imádkozva Isten felé! Légy, Uram, nekem minden mindenkben! Ámen.